

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

De sermone infructuoso. tit. 273

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

TITVLVS CCLXXII. 601

Tertiò, cogitent ergo Doctores, nè ampliori vindicta se submittant, si plurimis perditionis occasione p̄fūt̄t̄r̄nt̄. Nam & ipse Salomon, dum esset multat̄ sapientia & tamen transgressionem incūrseret 3. Reg. ii. totius Israëlitici regni dispersionem solo suo peccato p̄fūt̄t̄. Nam quibus committuntur multata, maiora perdunt, si non recte dispensauerint rectoris sui munera, quæ percepérunt. Cui enim plus committitur, plus ab eo exigitur, & seruus, qui voluntatem Domini intelligit, & nō facit, arctioribus flagellis subiacebit, Lūc 12. & sanguis damnatarum ouium ab eo exigitur, Ezech 3.

Quartò, illud autem sequitur, vbi sine opere sonant verba concionatoris, talis doctrina quoquè erit sine charitate, & sic erit sapientia sine charitate doctrinæ, quam rejicit Apostolus, 1. Corin. 13. si habuero omnem scientiam, non autem charitatem: scientia enim iustificat, charitas autem ædificat. Ideò inquit Ger son: ego libera voce profiteor, doctrinas illas ceteris omnibus preferendas esse, quæ de propiori ædificant charitatem. Qui ergo sic docet ut inuidiam exciterit, & non ut charitatem plantet, sicut est omnis hæreticorum doctrina, ille grauissimè peccat, & se & auditores ad damnationē ducit. Ideò 1. Cor. 8. dicit Apostolus: si q̄s existimat̄ se aliqd scire, s, sine charitate, nondum cognouit, quemadmodum eum oporteat scire: vbi distinguit inter scientiam cum charitate, & eam quæ est sine charitate, una ædificat, altera destruit: vna gatidet impugnare, altera cōcordare, Ideò inquit Apostolus Tit. 2. Tu loquere quæ sanam decent doctrinam &cæ. Docet iam dies, qua forma doctrina Euangelica ad discordiam seminatur &cæ.

D E S E R M O N E I N -
fructuoso.

TITVLVS CCLXXIII.

Apostolus

Postolus 1. Cor. 2. inquit: Nihil meio.
ui scire inter vos, nisi Iesum Christum,
& hunc crucifixum: & sermo meus &
prædicatio mea non erat in persuasori.
js humanę sapientię verbis, sed in osten
sione Spiritus ac potentiae, vt fides vestra sit non in
sapientia hominum, sed in potentia Dei &c. & 1. Cor.
15. Hoc est Euangelium meum, quoniam Christus mor
tuus est pro peccatis nostris secundum scripturam
&c. Roman. 1. Non erubesco Euangelium. Et si hoc
sit Iudeis scandalum & gentibus stultitia, sic in sim
plicitate cordis & sermonis Apostoli verbū Dei pro
posuerunt auditoribus.

Secundò, Germon ait, deserendę sunt quæstiones a
cutæ, subtile: Quid arista acutius? quid aranea te
la subtilius? distinctiones, formalitates &c. haec red
dunt sermonē in fructuosum, destruunt, suspendunt,
nō edificant, plus p̄derunt populo simplicia, articuli
fidei, p̄cepta Dei, oratio Dominica, fructus Spiritus,
Gal. 5. Fides, spes, charitas, timor, māsuetudo, &c. cor
rigere vitia, luxuriā, superbiam, opera carnis, 1. Cor.
6. Eph. 5. Gal. 5. Non Philosophus, nec Rhetor saluat;
sed Christus, nō spinosa Dialectica, sed cordis chari
tas cum conscientia bona, &c. Ideo 1. ad Tim. 1. Pau
lus iubet abstinere à fabulis & genealogijs, & deu
tare prophanas vocum nouitates, 1. Timot. 6.

Subinde modus prædicationis per homilias, sicut
olim patres veteres docuerunt, efficacior est ad fidem
robur stabiliēdum ad virtutumq; nutrimentū accom
modatior. Melius foget, si pauci essent prædicatores
ad populum, qui essent docti sine affectionib; qui cū
modestia corriperent resistentes veritati, 2. Tim. 2. &
docerent cum fructu auditores. Nā sic verbum Dei a
udiūs audiretur, & in populo solidior ædificatio ex
citaretur. Rursus expediret, vt prohiberentur vulga
res translationes sacrorū Bibliorum. Nā ex hac rad
ice crevit.

ecrescent quotidiè errores, sicut factum est cū Bergardis & alijs: nā ibi sit contemptus Ecclesiastici ordinis, non datur plena fides Doctorib. prædicantibus verbum Dei, & inde fit, vt quisq; sibi ipsi iudex & doctus in literis sacris vult videri. Sic prædixit Apost. futurum 2. Timot. vlt. Veniet tempus, quo ad sua desideria coaceruabunt sibi magistros, &c.

Tertiò illa multiplicatio concionum quotidiè parum efficit fructus, vti de illis, qui nimis sæpè, subinde & varia fercula uno prandio deuorant: & planta, quæ sèpiùs, quā necessè est, irrigatur, aut de illis, qui sèpiùs quām opus sit, alios mori vident, adeò vt non curen propter consuetudinem, &c. Ideò fit vt coloni & simplices plerunq; tenaciùs retineant simpliciter audita, quam illi, qui quotidianis sermonibus saturi sunt, & iuxta illud 2. ad Tim. 3. semper discentes, & nunquam ad veritatem peruenientes. Ideò in Italia tamen in quadragesima, Aduentu &c. fiunt sermones. Timendū tamen est, quod negligētia concionatorum plures scandalizentur, quām emendentur. At quid dicet illis Christus Matt. 7. quandò dicent: Domine, in nomine tuo prophetauimus, virtutes, id est, miracula fecimus, dæmonia eiecimus, &c. inquiet: Discedite à me operari iniquitatis, &c. Non omnis qui dicit mihi Domine Domine, introibit in regnum &c.

DE SANÀ DOCTRINA.

Apostolus ad Tit. 1. iubet talēm ordinari Episcopum, qui potens sit exhortari in sana doctrinā. & 2. Tim. vlt. dicit: Veniet tempus, cūm sanam doctrinā non sustinebunt, &c. Sana igitur doctrina est, quæ nō est infirma, id est, reprehēsibilis, sed sic firma & sana, quam etiam inimicus non potest arguere
aut cor-